

**”Ingen fortolkning uden iagttagelser -
ingen iagttagelser uden fortolkning”
- brudstykker til en mediefaglig analyse -**

Filmanalyse

Den overordnede analyse:

Man kan groft sagt opdele filmanalysen i to:

- **Værkanalysen**
- **Citatanalysen (også kaldet shot-to-shot-analyse)**

I **værkanalysen** ser man på hele filmen – dvs. man kigger på:

- filmens genre – hvilke(n) genre(r) tilhører filmen og hvad er kendetegnende for netop de(n) genrer? er filmen genretro eller -utro?
- filmens overordnede dramaturgi/struktur – er det berettermodellen, plot-point modellen, er der tale om en rammefortælling, er den fortalt fragmentarisk (cirkulær dramaturgi) eller i flashbacks, er der tale om en set up/pay off-struktur osv.?
- Filmens fortæller - er der for eksempel tale om en personlig eller alvidende fortæller?
- Hvordan er filmens persongalleri bygget op? deres indbyrdes relationer (aktantmodellen)?
- Hvilket motiv (handlingen i korte træk) og hvilke temaer (hvilke problemstillinger) tages op?
- Hvad er filmens præmis (budskab)?
- Filmens skabere: instruktør-fotograf-klipper-komponist-skuespillere
- Filmens produktionsforhold: produktionsselskab-årstal-økonomi/finansiering-etc.
- Se også om forskellige filmanalysemåder i Mediefag.dk s. 81ff og i Levende Billeder s. 60ff

I **citatanalysen** arbejder man med mindre dele af filmen – typisk korte citater af op til 5 minutters varighed, som man mener, har betydning for det emne man arbejder med – altså citater som tilføjer noget til fortolkningen. Flere film har det, man kalder en *modelhistorie* – altså en mini-historie som faktisk fortæller filmens overordnede historie meget kort. Sådant en modelhistorie kan man tage op i sin citatanalyse, men selvfølgelig kun hvis den er der.

I **citatanalysen** ser man på:

- de enkelte kameraindstillinger (billedbeskæring, billedkomposition, perspektiver, bevægelser, POV osv.)
- farver
- klippemetoder (kontinuitetsklipping, montage osv.) og teknikker (parallel, krydsklipping osv.)
- scenografi – mise en scène
- lyd og musik
- forholdet mellem billed- og lydside

OG DE IAGTTAGELSER BRUGER MAN TIL NOGET – DET ER IKKE NOK AT SKRIVE HVAD DER GØRES – DET VIGTIGSTE ER HVORFOR DET GØRES. HVAD VIL INSTRUKTØREN FORTÆLLE GENNEM BRUGEN AF DE FILMISKE VIRKEMIDLER?

Analyse af dokumentar (tv-program eller dokumentarfilm)

Når man arbejder med dokumentarfilm eller dokumentarprogrammer kan dele af ovenstående sagtens bruges, men her skal der også inddrages andre elementer.

Den overordnede analyse:

- Dokumentarens genre (se f.eks. "Levende billeder" s. 156)
- Dokumentarens fortælleformer (den kan have flere) (se Lev. Bil. s. 154-5)
- Hvilket emne/sag tages op?
- Hvordan er den journalistiske tilgang: arbejdes der med cases – er der interviews – hvordan fortælles/fremlægges emnet/sagen?
- Forsøger programmet at være objektivt?
- Hvad gøres der brug af i dokumentaren – reportage, historiske klip, skjult kamera
- Hvad er journalistens rolle – er han/hun tilstede – er der tale om agent provocateur

I **citatanalysen** kigger man på det samme som i filmanalysen og samtidig inddrager man elementer som:

- Journalistisk vinkling
- Manipulation
- Interview – teknikker
- Forsøger programmet at være objektivt?
- Se Mediefag.dk s. 115-6

IGEN - DE IAGTTAGELSER BRUGER MAN TIL NOGET – DET ER IKKE NOK AT SKRIVE HVAD DER GØRES – DET VIGTIGSTE ER HVORFOR DET GØRES.
HVAD VIL INSTRUKTØREN/JOURNALISTEN FORTÆLLE GENNEM BRUGEN AF DE FILMISKE VIRKEMIDLER OG JOURNALISTISKE METODER?

Og for yderligere inspiration til jeres analyse:

- Kig generelt i Mediefag.dk og i Levende billeder
- Kig i artikler og kompendier vi har brugt
- Tjek mediefagskonferencen (3.f's), hvor der er inspiration fra jeres sidste studieretningsopgave ("For klog til DK")

Og lad nu være med at henvise til obskure hjemmesider med og om filmiske virkemidler og diverse andet, når I har to bøger og et utal af artikler, som kan bruges - og jeres censor (3.f's) har været med til at redigere "Levende Billeder" og jeres lærere skrevet "Mediefag.dk" ...

Mvh og god arbejdslyst
OØ+CC